

Vernisajul expoziției *Turnul de semnalizare. Refugiu pe traseul Limesului Dacic*

Marti, 18 martie, a avut loc vernisajul expoziției *Turnul de semnalizare. Refugiu pe traseul Limesului Dacic*, un proiect realizat prin colaborarea colectivului atelierului anului 2 al Facultății de Arhitectură și Urbanism și Muzeul Național de Istorie al Transilvaniei Cluj-Napoca.

Desfășurarea vernisajului a fost coordonată de conf. dr. arh. Paul-Mihai Moldovan, care a avut plăcerea de a prezenta ideea din spatele expoziției, alături de invitații care au luat cuvântul - Dinu Iancu Sălăjanu, Președintele CJ Sălaj, reprezentant al teritoriului administrativ care a fost obiect de studiu în cadrul atelierului, Felix Marcu, manager al Muzeului Național de Istorie al Transilvaniei și co-organizator al expoziției și, nu în ultimul rând, prof. dr. arh. Șerban Țigănaș, decanul Facultății de Arhitectură și Urbanism Cluj-Napoca, cărora le mulțumim și pe această cale.

Proiectele studenților realizate în primul semestru al actualului an universitar sub forma unui proiect scurt, de 6 săptămâni, explorează relația dintre arhitectură, peisaj și patrimoniu cultural, pornind de la rețeaua de fortificații a Limesului Dacic, parte a graniței de nord a Imperiului Roman. Recunoscut recent ca Patrimoniu Mondial UNESCO, Limesul Dacic reprezintă nu doar o mărturie istorică, ci și o [re]sursă pentru noi modalități de integrare a patrimoniului în peisajul contemporan.

Anul 2024 a marcat acordarea avizului favorabil al ICOMOS (Consiliul Internațional al Monumentelor și Siturilor), forul consultativ al UNESCO, pentru înscrierea în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO a siturilor arheologice care compun „Frontierele Imperiului Roman. Dacia.” Rezoluția Comitetului Patrimoniului Mondial recomandă, printre altele, ca până în 2025 să continue acțiunile de investigare, clasare și dezvoltare a unei strategii turistice sustenabile. Tema propusă caută să însoțească acest demers prin sondarea potențialului de ramificare a traseului Limesului cu Via Transilvanica, care se intersectează pe porțiuni considerabile cu fostele granițe romane.

Unul dintre cele mai importante centre de graniță ale Daciei Romane, *Porolissum*, situat în județul Sălaj, a fost un nod strategic de apărare și un punct de schimb cultural și comercial între romani și populațiile locale. Ca parte a Limesului Dacic, *Porolissum* este un exemplu remarcabil al modului în care infrastructura romană a influențat dezvoltarea regiunii. Relevanța sa istorică și potențialul său turistic îl transformă într-un subiect esențial de reflecție pentru protejarea și punerea în valoare a patrimoniului din Sălaj și din întreaga Transilvanie.

Prin aceste proiecte, studenții anului 2 ai Facultății de Arhitectură și Urbanism își propun să contribuie la conversația privind identificarea unor strategii turistice responsabile, care să faciliteze transformarea acestui patrimoniu într-un spațiu activ cu accesibilitate publică, capabil să genereze capital social, cultural, educațional și economic. Proiectele explorează, astfel, reinterpretarea turnurilor de semnalizare ca refugii pe traseul Limesului, integrând trecutul defensiv al acestora într-o viziune contemporană ce răspunde nevoilor exploratorilor, turiștilor și pasionaților de patrimoniu. Strategiile de intervenție urmăresc, pe de o parte, un mod firesc de

relaționare cu ruina, dar vorbesc totodată despre posibilitatea unei sugestii, evitând tentația și pericolele reconstituirii.

Vernisajul a strâns un public divers - începând cu studenți într-un număr impresionant (de la facultățile clujene de Arhitectură, Istorie, Arte), elevi pasionați de istorie, trecând apoi la cadre didactice, la membri ai Institutului Național al Patrimoniului, arhitecți, arheologi, istorici, cercetători și ajungând la părinți, bunici și alți apropiați ai celor implicați, credem că expoziția și-a atins scopul pe care și l-a propus - acela de a aduce o contribuție la discursul pedagogic al profesiei noastre, în raport cu spațiul adesea neglijat dintre domeniile cu care relaționăm.

Mulțumim, așadar, celor din spatele efortului organizării acestei expoziții care contribuie la dialogul dintre instituții publice, mediu academic și publicul larg - profesori, studenți, sponsori și, nu în ultimul rând, Universității Tehnice din Cluj-Napoca, pentru sprijin, disponibilitate, entuziasm.

Credite foto: Miruna Moldovan, Sabrina Dâscă, Daria Grădinaru

